Vlaams Parlement

629 (2020-2021) – Nr. 1
ingediend op 1 februari 2021 (2020-2021)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Philippe Muyters

over de selectie van de Vlaamse projecten voor het ontwerp van Europees Plan voor Herstel en Veerkracht

verzendcode: FIN

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:
Arnout Coel, Maaike De Vreese, Philippe Muyters, Sarah Smeyers, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:
Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Lorin Parys, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Koen Van den Heuvel;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:
Jos D'Haese.

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting door minister Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed 4
1. Faciliteit voor herstel en veerkracht 4
2. Akkoord over de interfederale verdeelsleutel 5
3. Nieuw ontwerpplan tegen eind januari 2021 5
4. Prioritering van projecten 6
5. Volgende stappen 6
II. Bespreking 6
1. Vragen en opmerkingen van de leden 6
1.1. Tussenkomst van Björn Rzoska 6
1.2. Tussenkomst van Anke Van dermeersch 7
1.3. Tussenkomst van Arnout Coel 8
1.4. Tussenkomst van Steven Vandeput 8
2. Antwoorden van minister Matthias Diependaele 8

Bijlage: zie dossierpagina van dit verslag op www.vlaamsparlement.be

In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie vond op dinsdag 19 januari 2021 een gedachtewisseling plaats met minister Matthias Diependaele over de selectie van de Vlaamse projecten die in aanmerking komen voor opname in het ontwerp van Europees Plan voor Herstel en Veerkracht. Deze gedachtewisseling vloeide voort uit een reeks actuele vragen aan minister-president Jan Jambon op de plenaire vergadering van 13 januari 2021over de beschikbare Europese relancemiddelen. Bij zijn inleidende uiteenzetting maakte minister Diependaele gebruik van een presentatie die terug te vinden is op de dossierpagina van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

(Deze hoorzitting werd als videoconferentie georganiseerd.)

I. Inleidende uiteenzetting door minister Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Minister *Matthias Diependaele* verwijst bij de aanvang van zijn uiteenzetting naar het document waarin de Vlaamse fiches zijn gebundeld die in aanmerking komen voor overmaking – via de federale overheid – naar het Europese niveau. Het document in kwestie werd ter beschikking gesteld aan de leden van de commissie en is eveneens terug te vinden op de dossierpagina van dit verslag op www.vlaamsparlement.be. Dat het document in het Engels gesteld is, komt doordat er snel gewerkt moest worden naar de Europese overheden toe. Meer moet men daar niet achter zoeken.

Hij benadrukt dat het hier om een ongoing process gaat. Een en ander wordt momenteel nog continu verfijnd en verder uitgewerkt. Het lijkt hem ook weinig zinnig om alle projectfiches helemaal te overlopen. Het gaat immers over niet minder dan 73 pagina's. Mochten de commissieleden daar echter vragen over hebben, dan zal de minister die vanzelfsprekend proberen te beantwoorden. In zijn uiteenzetting zal hij zich beperken tot het schetsen van de hoofdlijnen.

1. Faciliteit voor herstel en veerkracht

Matthias Diependaele wil vooral het grotere plaatje schetsen, kwestie van de commissieleden duidelijk te maken wat er hier allemaal speelt. Veel daarvan is in deze commissie in de afgelopen tijd al aan de orde geweest, maar hij zal alles nu nog eens op een rijtje zetten.

In reactie op de economische impact van de coronapandemie werd op Europees niveau een ondersteuningsmechanisme opgezet dat specifiek gericht is op een economische relance. Het belangrijkste instrument daarvoor is de faciliteit voor herstel en veerkracht (RRF – Recovery and Resilience Facility). Deze bestaat in essentie uit twee onderdelen, namelijk subsidies enerzijds en goedkope leningen anderzijds. Over deze tweeledigheid en over de hoegrootheid van de respectieve onderdelen is er heel wat discussie geweest. Onder andere de Nederlandse overheid stelde zich in deze behoorlijk scherp op. Het bedrag dat voorzien is voor subsidies bedraagt 337,9 miljard euro. België komt daarbij in aanmerking voor 5,925 miljard euro subsidie. Daarnaast is er ook nog eens 360 miljard euro beschikbaar onder de vorm van goedkope leningen. Voorwaarde om voor subsidies of leningen in aanmerking te komen is dat er voor einde april 2021 een finaal herstelplan moet voorliggen. In dat verband geeft de minister mee dat hij informeel vanuit Europese hoek vernomen heeft dat een en ander desgevallend ook later nog kan. Voor Vlaanderen maakt dat echter niet zoveel uit, aangezien men al volop aan de slag is om alles op tijd rond te hebben.

2. Akkoord over de interfederale verdeelsleutel

De verdeling van dit Europese geld over de federale overheid (1,250 miljard euro), Vlaanderen (2,255 miljard euro), Wallonië (2,025 miljard euro) en Brussel (395 miljoen euro) vormde de aanleiding voor de actuele vragen die vorige week tijdens de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement werden gesteld aan minister-president Jan Jambon. Dat debat heeft op zijn beurt geleid tot de huidige gedachtewisseling. De cijfers in kwestie zijn ondertussen genoegzaam bekend, zodat daar niet al te zeer op teruggekomen hoeft te worden.

De minister geeft bij dit alles nog mee dat de logica die Europa hanteert voor de verdeling van de beschikbare middelen hem toch enigszins bevreemdt. Zo ontvangt Italië bijvoorbeeld 69 miljard euro van Europa, terwijl Duitsland er maar 25 krijgt. De meeste economen zullen nochtans beamen dat, wil men de economie van een ruimere economische regio opnieuw laten aantrekken, het best is om te investeren in de sterkste economieën van die regio. Van zodra die weer goed draaien, volgt de rest immers vanzelf. Dat meezuigeffect is welbekend. Als het goed gaat in Duitsland, gaat het bijvoorbeeld ook goed in Vlaanderen, omdat we dan meegezogen worden door de grotere Duitse economie. Het komt hem dan ook voor dat de relance van de hele Europese economie, met haar 450 miljoen inwoners, beter gediend zou zijn geweest met het aanzwengelen van de sterkste economieën van de EU. De andere economieën zouden dan wel volgen. Op Europees niveau heeft men echter voor een andere logica en dus ook voor andere criteria gekozen. Die criteria en de onderliggende twee tegengestelde logica's zijn ook debet aan de verdeling van de middelen binnen België.

3. Nieuw ontwerpplan tegen eind januari 2021

De minister schetst daarna het verdere verloop van de procedure, nu de enveloppes bekend zijn. Hij brengt in herinnering dat het herstelplan Vlaamse Veerkracht al in september van vorig jaar werd afgeklopt. De uitvoering daarvan vergt een bedrag van 4,3 miljard euro. Dat bedrag werd al vermeld in de Septemberverklaring en is daarna ook nog een paar keer te berde gekomen in deze commissie. Het spreekt voor zich dat Vlaanderen hiervoor ook beroep wil doen op Europees geld. Maar het moge duidelijk zijn dat met dat geld slechts een deel van het Vlaams herstelplan zal worden gefinancierd. Het moge eveneens duidelijk zijn dat het wel degelijk de bedoeling is om het plan integraal uit te voeren.

Aangezien de criteria en de planning op Europees niveau pas in de loop van december 2020 werden gefinaliseerd, wist men pas vrij laat met zekerheid aan welke voorwaarden de in te dienen projectvoorstellen moesten voldoen. Wat hier nu vandaag voorligt is de resultante van een oefening waarbij is nagegaan welke elementen van het Vlaamse herstelplan onder de Europese criteria gevat konden worden, kwestie van de voor Vlaanderen voorziene Europese enveloppe helemaal uit te putten.

Het staat immers buiten kijf dat Europa al die verschillende plannen grondig zal doorlichten, waardoor er ongetwijfeld ook opnieuw discussies zullen ontstaan tussen de verschillende lidstaten. Discussie over de inhoud van dergelijke plannen hoort nu eenmaal bij het Europese politieke gebeuren. Allicht zal het Europese niveau ook wel weer aandringen op deze of gene hervorming(en) en zal er flink gediscussieerd worden over de mate waarin een en ander effectief weerspiegeld wordt in de voorgelegde plannen. Dit is meer dan een louter aanvoelen. Ook uit diverse informele contacten heeft de minister immers al vernomen dat er op Europees niveau nog flink gedebatteerd zal worden over de vraag welke plannen er voldoen en welke niet. Veel zal dus afhangen van de uitkomst van die discussies.

De minister legt dan uit hoe een en ander concreet in zijn werk zal gaan. De gebundelde projectfiches – het document dat ook ter beschikking van de commissieleden werd gesteld – zullen worden doorgestuurd naar de federale staatssecretaris voor de Relance, Thomas Dermine. Die projecten zijn goed voor zo'n 2,9 miljard euro. Ze belopen met andere woorden 130 procent van de Europese enveloppe die aan Vlaanderen is toegekend. Dat wordt toegelaten door Europa, dat dan zal nagaan wat er al dan niet weerhouden wordt. Hypothetisch zouden ze ook alles kunnen goedkeuren, maar er zal hoe dan ook nooit meer dan 2,255 miljard euro worden toegekend. Het Europees niveau kan echter ook zeggen dat sommige projecten (ten belope van een paar honderd miljoen) niet in aanmerking komen. Dat is op zich niet erg, aangezien er zo'n 30 procent speling zit op hetgeen er gevraagd wordt en hetgeen er maximaal kan worden toegekend.

4. Prioritering van projecten

Het totaalbedrag van de in de fiches vervatte projecten is, zoals gezegd, 2,9 miljard euro. De minister benadrukt dat de parameters die in dit stadium gebruikt werden om de projecten te selecteren, genoegzaam gevat kunnen worden onder de Europese criteria. Het gaat dan onder andere over de groene transitie en over de digitale transitie. Een en ander is daarenboven ook gekoppeld aan de LSA, de landenspecifieke aanbevelingen, die elk jaar geformuleerd worden in het kader van het Europees semester. De geselecteerde projecten voldoen volgens Vlaanderen aan de criteria, maar dit zal finaal worden afgetoetst door het Europese niveau, dat hier het laatste woord heeft.

5. Volgende stappen

Tegen 22 januari 2021 – al heel snel dus – wordt de Vlaamse selectie bezorgd aan het kabinet van de federale staatssecretaris voor Relance. Daar zal er dan nog gedurende een viertal dagen overleg mogelijk zijn. Maar voor eind januari wordt het nieuwe ontwerpplan hoe dan ook doorgestuurd naar het Europese niveau. De federale fase dient dus enkel om alles nog eens in het juiste format te gieten. Daarna worden de gebundelde Vlaamse fiches rechtstreeks doorgestuurd.

Tot daar de toelichting op hoofdlijnen van de Vlaamse inbreng voor het Europees fonds voor herstel en veerkracht. Minister Matthias Diependaele verklaart zich bereid om desgewenst ook nader in te gaan op vragen van de commissieleden over de 29 projectfiches die de komende dagen bezorgd zullen worden aan de federale overheid. In dat verband wijst hij er tegelijk echter wel op dat voor de meer inhoudelijke uitleg, de betrokken vakministers allicht de meer aangewezen gesprekspartners zijn.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomst van Björn Rzoska

Björn Rzoska spreekt zijn waardering uit voor de toevoeging – bij wege van agendawijziging – van deze gedachtewisseling aan de commissieagenda van vandaag. Op die manier wordt er heel snel uitvoering gegeven aan het engagement dat minister-president Jan Jambon vorige week in de plenaire vergadering genomen heeft. De keerzijde van die snelle behandeling is natuurlijk wel dat er zeer weinig tijd is geweest om het pas vandaag ter beschikking gestelde begeleidende materiaal door te nemen. Allicht zullen sommige van zijn vragen daardoor wat minder stevig gestoffeerd zijn.

Een eerste punt dat het lid wil aanhalen betreft de optie om projecten in te dienen ten belope van 130 procent van de aan Vlaanderen toegezegde Europese enveloppe. Deze techniek bevreemdt hem wat. Ze betekent immers dat we voor zo'n 700 à 800 miljoen euro de focus uit handen geven, richting Europa. Ware het niet interessanter geweest om de regie zelf zoveel mogelijk in handen te houden, temeer daar er tegen het einde van deze maand slechts een ontwerp moet worden ingediend bij het Europese niveau. Het definitieve plan komt er sowieso pas later. Indienen van projecten ten belope van 2,255 miljard euro (100 procent van de Europese enveloppe) lijkt hem meer aangewezen.

Een tweede vraag betreft het ontbreken van de middelen uit REACT-EU (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe). Die werden door minister-president Jan Jambon vorige week nochtans wel vermeld in zijn antwoord op de actuele vragen over de Europese gelden voor Vlaanderen. Het lid had dan ook graag van de minister vernomen of die gelden in deze wel of niet dienen te worden meegenomen.

Afsluitend is het oog van de spreker ook nog gevallen op de vermelding van spending reviews als project. Op zich is dit een prachtig instrument, maar of het voldoet aan de Europese criteria voor opname als relanceproject, lijkt hem toch twijfelachtig. Hij refereert daarbij bij wijze van voorbeeld aan een spending review uit het domein Onroerend Erfgoed, ten belope van 10 miljoen euro. Een en ander lijkt a priori alleszins niet te vatten onder digitalisering of onder transitie naar meer duurzaamheid. De redenering die men hanteert om dit toch onder de relance te brengen, komt hem alleszins wat krampachtig over.

1.2. Tussenkomst van Anke Van dermeersch

Ook *Anke Van dermeersch* betreurt dat er niet meer tijd is geweest om de Vlaamse projectenbundel door te nemen.

Ze stelt verder vast dat de Europese middelen in essentie verdeeld worden over de lidstaten op basis van de bevolking en het bruto binnenlands product, en voor de rest rekening houdend met de impact van de coronacrisis. En dat gebeurt dan pas in 2023. Bij de middelen die nu verdeeld worden, is de gehanteerde verdeelsleutel slechts voor zo'n 30 procent gebaseerd op behoeften die specifiek voortvloeien uit de coronacrisis. Voor de overige 70 procent gaat het eerder om een herverdelingsmechanisme. Het Europees herstelfonds wordt op die manier een soort transferfonds van noord naar zuid. Dat is ook de reden waarom Italië uit dat fonds drie keer meer krijgt dan Duitsland. De spreekster is daar niet gelukkig mee, zoals ze ook al heeft laten blijken op de plenaire vergadering van 13 januari laatstleden. De lidstaat België krijgt te weinig en daarbinnen krijgt Vlaanderen zeker te weinig.

Een tweede punt dat de spreekster wil aanhalen betreft de uitspraak van de minister-president dat, nog los van die Europese financiering, het Vlaams relanceplan integraal zal worden uitgevoerd. Specifiek voor wat de financiering van de inhaaloperatie voor de gehandicaptenzorg betreft, is ook nog gezegd dat deze in de tijd naar voor gebracht zal worden. Daar waar oorspronkelijk gemikt werd op 2023 zou er nu al een grote bijpassing komen in 2021. Bij de begrotingsbesprekingen is het lid al tussengekomen op dit punt. Een en ander hoort volgens haar immers thuis in de reguliere begroting en niet, zoals nu het geval is, in een soort addendum bij de begroting. Hoe dan ook lijkt het erop dat deze vervroeging in de tijd ertoe zal leiden dat andere uitgaven teruggeschroefd zullen moeten worden. De financiering van een en ander zal dan allicht ook niet meer gebeuren via de voorziene piste van de onderbenutting. Maar hoe dat concreet zal gebeuren is haar niet duidelijk. Kan dat nu al toegelicht worden of moet er gewacht worden op de begrotingsaanpassing?

1.3. Tussenkomst van Arnout Coel

Arnout Coel beaamt dat het misschien wat kort dag is om concrete vragen te stellen over de projecten die zijn opgenomen in de Vlaamse bundel. Op zich lijkt het overigens niet echt veel uit te maken wat er al dan niet in deze bundel is opgenomen. Zowel de minister-president (op de plenaire vergadering van vorige week) als de minister (vandaag) hebben immers bevestigd dat het hele Vlaamse relanceplan zal worden uitgevoerd. Of dat nu met Europese middelen of eigen Vlaamse middelen is, maakt in wezen het verschil niet.

Idem voor het al dan niet zelf in de hand houden van de focus. In het licht van het engagement om het hele relanceplan Vlaamse Veerkracht onverkort uit te voeren, is ook dit niet bijster relevant. Eigenlijk is dit ontwerpplan een verplichte vormelijke oefening, waarbij er voor 130 procent wordt ingediend, kwestie van zeker genoeg projecten weerhouden te zien.

Voor wat de 360 miljard euro aan goedkope leningen in de RRF betreft, komt het de spreker voor dat Vlaanderen daar maar weinig baat bij zal hebben. Gezien zijn goede rating kan het nu immers al erg goedkoop lenen. Allicht zal Vlaanderen daar dan ook geen beroep op doen? Of overweegt de minister om zulks toch te doen, en zo ja, om welke redenen dan?

1.4. Tussenkomst van Steven Vandeput

Steven Vandeput, voorzitter, wil de opmerkingen over het laattijdig bezorgen van informatie toch even in de juiste context plaatsen. Hij wijst er met name op dat de fiches die vandaag aan de commissieleden werden bezorgd nog moeten worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Qua transparantie naar het parlement toe kan het bezwaarlijk beter. De minister heeft zijn engagement dus wel degelijk gestand gedaan.

Ten tweede komt het hem niet aangewezen voor om vandaag nogmaals het debat over te doen dat vorige week al gevoerd werd in de plenaire vergadering.

En ten slotte onderschrijft hij de stelling van minister Diependaele dat inhoudelijke kwesties vaak beter met de bevoegde vakministers besproken kunnen worden.

2. Antwoorden van minister Matthias Diependaele

Minister *Matthias Diependaele* antwoordt eerst op de vragen van Björn Rzoska. Hij wijst er daarbij vooreerst op dat het Vlaamse relanceplan nog veel meer fiches omvat, waarop later zeker nog zal teruggekomen worden. Aan deze specifieke fiches is prioriteit gegeven omdat ze binnen afzienbare tijd (binnen een week) moeten worden doorgestuurd naar de Europese Commissie. De wat laattijdige overmaking van de fiches in kwestie aan de commissieleden, is te wijten aan het feit dat zijn kabinet ook pas gisteren gevat werd door de vraag naar deze gedachtewisseling. Voor de commissieleden wat dit allicht ook geen optimale manier van werken, aangezien zij daardoor eveneens heel weinig voorbereidingstijd hadden.

Met de opmerking dat Vlaanderen door het indienen van projecten ten belope van 130 procent van de aan Vlaanderen toegezegde enveloppe de focus uit handen zou geven is de minister het niet eens, als hij de vraag tenminste goed begrijpt. Hij legt uit dat men de integraliteit van de projectfiches uit het Vlaamse relanceplan (goed voor 4,3 miljard euro) heeft getoetst aan het Europese kader, kwestie van na te gaan welke de grootste kans hadden op Europese financiering. Bij de zaken die nu geselecteerd zijn gaat het om quasi-zekerheden voor wat die Europese financiering betreft. Een voorbeeld daarvan is de 100 miljoen euro richting de bouwsector. Daar zit duidelijk een relancecomponent in. De projecten over onroerend

erfgoed zijn daarentegen niet geselecteerd voor Europese financiering, omdat dit gegeven niet past binnen de Europese prioriteiten en criteria (digitalisering, duurzaamheid enzovoort).

In het verlengde daarvan geeft de minister nog mee dat er op de Ecofin (Raad Economische en Financiële Zaken) ondertussen ook al meer en meer geluiden te horen zijn over de nood aan begeleidende hervormingen. Ook daarvoor zal Vlaanderen dus oog moeten hebben. De landenspecifieke aanbevelingen zullen daarbij de leidraad zijn. Hic et nunc gaat het natuurlijk nog maar om een eerste overleg met de Europese Commissie, maar op een later tijdstip zullen er dus allicht nog bijsturingen moeten gebeuren.

Daarnaast zijn er, zoals gezegd, ook nog vele andere fiches. Het is immers de bedoeling het 4,3 miljard euro belopende Vlaamse relanceplan integraal uit te voeren. In dat verband preciseert minister Diependaele dat de 10 miljoen euro waar Björn Rzoska naar verwezen heeft helemaal niet gelinkt is aan het beleidsdomein Onroerend Erfgoed. Het gaat hier integraal over de heroverwegingen. Dat is een oefening die zeer weldra zal starten via de oprichting van een stuurgroep. Er is voorzien dat men voor die oefening beroep kan doen op externe ondersteuning. Het gaat dan onder andere over secretariaat en inhoudelijke ondersteuning. En daarvoor is dus een bepaald bedrag voorzien en is er een aanbesteding uitgeschreven.

In antwoord op de vragen van Anke Van dermeersch en Arnout Coel herhaalt de minister nogmaals dat het absoluut de bedoeling is om het Vlaamse relanceplan in zijn integraliteit uit te voeren. De ervaring leert dat er bij dergelijke grote initiatieven altijd een zekere mate van onderbenutting is. Dat is onvermijdelijk, zeker als het over nieuw beleid gaat. Dat is een discussie die hier trouwens ook al meermaals is gevoerd. Aan het begin van de legislatuur – dus in precorona tijden – werd in dat verband trouwens vooral gediscussieerd over de vraag of die onderbenutting juist werd ingeschat. Dat zulks het geval was, is post factum bevestigd door het Rekenhof. Dat er onderbenutting is staat buiten kijf. Hoe groot ze is, is een kwestie van goed inschatten. Ook moet alles continu in de gaten gehouden worden, kwestie van desgevallend te kunnen bijsturen. De minister verduidelijkt verder dat de betreffende 4,3 miljard een provisie is die ingeschreven staat over twee jaar. Men kan dus vastleggen in 2021 en 2022. Betalingen kunnen desgevallend zelfs tot in 2026.

De opmerking van de spreekster over de bevreemdende Europese logica achter de verdeling van de relancemiddelen, heeft de minister in zijn inleiding ook zelf al geformuleerd. Qua pure economische logica kunnen hier zeker vragen bij gesteld worden. Relanceplannen die gebaseerd zijn op echte economische logica – genre Nederlands of Amerikaans herstelplan – zijn immers niet gericht op het rechtzetten of compenseren van problemen uit het verleden, maar wel op het genereren van maximale economische return en dus economisch herstel.

De twee criteria die het zwaarst doorwogen bij de verdeling van het Europese geld waren het relatief inkomen, dus het gemiddelde inkomen per capita, en de werkloosheid. Naarmate er meer werkloosheid en een lager inkomen is, krijgt men meer centen vanuit Europa. Vanuit puur economisch standpunt gezien is dat erg vreemd. Anderzijds heeft Vlaanderen op een bepaalde manier ook voordeel gehaald uit de mindere economische toestand in Wallonië. Deze heeft immers meer Europees geld genereerd voor België, waar Vlaanderen dan finaal ook een deel van gekregen heeft. Maar het blijft voor Vlaanderen natuurlijk wel bevreemdend bochtenwerk om de hand te kunnen leggen op Europees geld via een beroep op de slechtere economische toestand in Wallonië. De minister heeft het alleszins wat moeilijk met die ideologische sprong.

In antwoord op de opmerking van Arnout Coel over het luik goedkope leningen dat eveneens deel uitmaakt van de Europese relancemiddelen, stelt minister Diependaele dat er hieromtrent nog een verdere analyse gemaakt moet worden. De leningsvoorwaarden zijn weliswaar voordelig, maar Vlaanderen leent nu sowieso al behoorlijk goedkoop. Recent heeft het zelfs kunnen lenen tegen negatieve rente. En het is ondertussen ook al voor een behoorlijk bedrag ingestapt in een ander leningsprogramma van de Europese Unie, het SURE-programma (Temporay Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency). Of het de moeite is om in te schrijven voor de relanceleningen van de Europese Unie zal dan ook afhangen van een analyse van de zwaarte van de administratieve lasten die eraan vasthangen. Er komen immers zeer zware rapportageverplichtingen bij kijken, die het nodig maken om een kosten-batenanalyse uit te voeren. Vlaanderen leent nu al goedkoop en zou heel misschien tegen nog iets betere voorwaarden kunnen lenen, maar of die kleine winst opweegt tegen een zware rapportageplicht, moet nog verder worden bekeken. In dat verband geeft de minister ook nog mee dat het er tijdens de totstandkoming van het Europees herstelfonds lang heeft naar uitgezien dat Vlaanderen zelfs überhaupt geen beroep zou kunnen doen op deze leningsfaciliteit. In die fase leek het erop dat enkel wie in zeer slechte papieren zat, zou kunnen lenen bij het Europees herstelfonds. Dat is pas in de fase van de finalisering van het RRF-fonds gewijzigd.

Afsluitend herhaalt minister Matthias Diependaele zijn aanbod om bij latere besprekingen dieper op deze thematiek in te gaan. Mits er op voorhand goede afspraken gemaakt worden, zal iedereen dan ook de nodige tijd gekregen hebben om een en ander goed voor te bereiden.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Philippe MUYTERS,
verslaggever